

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์เกษตรของจังหวัดนครปฐม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม 2) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม 3) รวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม และ 4) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม โดยมีคำถามการวิจัยดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม มีแหล่งใดบ้าง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด 2) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร 3) ผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในจังหวัดนครปฐมหรือนำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ และ 4) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ศึกษาข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 100 แห่ง) รวมทั้งหมด 117 แห่ง ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์เกษตร ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยชื่อสถานที่แหล่งท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งที่มีอยู่ในพื้นที่แยกตามรายอำเภอ และรายตำบล ส่วนผลิตภัณฑ์เกษตร รวบรวมข้อมูลที่มาของผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิต่าง ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม เช่น ศึกษาจากศึกษาจากแหล่งข้อมูล Online (เว็บไซต์) เอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หนังสือ งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่พบใหม่ซึ่งไม่พบในฐานข้อมูลเดิมจากเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิและจากการตอบแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปดำเนินการจัดประชาพิจารณ์ ระดมสมองจากผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3

กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐราชการ 2) กลุ่มผู้แทนจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และ 3) กลุ่มผู้แทนจากนักวิชาการ โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์ SWOT Analysis หลังจากนั้นจึงดำเนินการสรุปประเด็นความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเขียนในลักษณะพรรณนา

ผลการวิจัยจากการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเบื้องต้นพบว่า จังหวัดนครปฐมมีแหล่งท่องเที่ยว 146 แห่ง (ตารางที่ 1) โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด (87 แห่ง) รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (45 แห่ง) และน้อยที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (14 แห่ง) เมื่อดำเนินการศึกษาและทำการประชาสัมพันธ์แล้วพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวเพียง 31 แห่ง (ตารางที่ 4) ที่มีศักยภาพ โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด 17 แห่ง รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 8 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง

ส่วนผลการวิจัยจากการสำรวจผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทอาหาร และประเภทไม่ใช่อาหารในจังหวัดนครปฐมเบื้องต้นพบว่า มีผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร 112 ชนิด (ตารางที่ 2) โดยเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 110 ชนิด และนำเข้าจากภายนอกเพียง 2 ชนิด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหาร มีจำนวน 60 ชนิด (ตารางที่ 3) โดยเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 56 ชนิด และนำเข้าจากภายนอก 4 ชนิด

เมื่อดำเนินการศึกษาและทำการประชาสัมพันธ์แล้วพบว่ามีผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร ถึง 59 ชนิด (ตารางที่ 5) ที่ผ่านการประเมินและทั้งหมดเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรภายในท้องถิ่นส่วนผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหารมี 23 ชนิด (ตารางที่ 6) ที่ผ่านการประเมินโดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากภายนอกเพียง 1 ชนิด

จากผลการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหารและไม่ใช่อาหารสามารถนำจัดลำดับและนำเสนอในรูปแบบของแผนที่ได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยว 10 อันดับแรก ที่มีศักยภาพ

ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร 10 อันดับแรก ที่มีศักยภาพ

ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหาร 10 อันดับแรก ที่มีศักยภาพ

ภ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่าการประชาสัมพันธ์แต่ละท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งในด้านของการประชาสัมพันธ์และโฆษณาให้แต่ละแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักทั้งกับนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปและนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่มีรสนิยมและชื่นชอบการท่องเที่ยวแต่ละประเภท ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ประโยชน์และเกิดความคุ้มค่าในการเที่ยวชมจากการจัดแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละเส้นทางที่สอดคล้องและความสัมพันธ์กัน

5.2.1.2 ด้านผลิตภัณฑ์อาหารทางการเกษตร

ข้อค้นพบที่สำคัญจากการศึกษาสามารถสะท้อนได้ว่าเกือบทุกผลิตภัณฑ์ต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า จากการศึกษาได้พบว่าผลิตภัณฑ์เกษตรแต่ละตัวต่างวางจำหน่าย ณ จุดผลิตและ/หรือตามแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ผลิตของผลิตภัณฑ์อาหารนั้น หรือมีการวางจำหน่าย ณ ศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐม แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทำให้แม้แต่ผู้บริโภคในจังหวัดเดียวกันยังไม่ทราบว่าผลิตภัณฑ์อาหารนั้นถูกวางจำหน่ายที่ใด เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นทั้งในด้านของการประชาสัมพันธ์ ณ จุดวางขายเดิมที่มีอยู่แล้วให้เป็นที่รู้จักและยอมรับมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญควรมีการขยายช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ออกไปในวงกว้าง ซึ่งหลายพื้นที่ต้องการพัฒนาให้มีการวางขาย ในห้างสรรพสินค้า หรือยกระดับสู่การส่งออกไปในอนาคต

นอกจากนี้ข้อควรปรับปรุงที่ค้นพบในเกือบทุกผลิตภัณฑ์อาหาร คือบรรจุภัณฑ์ จากการศึกษาได้พบว่านอกจากการมีบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานแล้ว ซึ่งจะสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่ผลิตภัณฑ์นั้นแล้วควรมีรูปแบบที่สวยงามสามารถดึงดูดผู้บริโภคได้ รวมถึงการมีตราประทับ เรื่องเล่าเกี่ยวกับสินค้าบรรจุภัณฑ์ หรือการบอกสรรพคุณของสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคที่รับรู้ถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ และขณะเดียวกันเป็นการสร้างอัตลักษณ์ตัวสินค้า นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญ คือ การมีข้อมูลสถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่าย เพื่อเป็นการแจ้งให้ผู้บริโภคทราบและสามารถติดต่อหรือกลับมาซื้อสินค้าในภายหลัง

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

เนื่องจากจังหวัดนครปฐมมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าสนใจอยู่เป็นจำนวนมาก ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดนครปฐม เช่น การศึกษาเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวบนลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติได้เรียนรู้ความเป็นมาและเห็นวิถีการดำเนินชีวิตของผู้ที่อยู่อาศัยบนสองฟากฝั่งลุ่มแม่น้ำท่าจีน